

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การจัดเก็บภาษีป้ายโฆษณาประเภทไตรวิชั่น

กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๘.๓/๑๓๕๔๒ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรุงเทพมหานครได้มีหนังสือ หรือแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บภาษีป้ายของป้ายโฆษณาแบบใหม่ประเภทไตรวิชั่นว่า สามารถจัดเก็บภาษีโดยคิดอัตราภาษีตามจำนวนภาพที่ปรากฏในโครงป้ายเดียวกันตามบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้หรือไม่ ประการใด โดยกระทรวง มหาดไทย พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ป้ายโฆษณาประเภทไตรวิชั่นซึ่งมีลักษณะเป็นแผ่นป้าย ๓ ป้าย ติดตั้งอยู่บนโครงป้ายเดียวกัน และแต่ละป้ายจะแสดงหรือโฆษณาด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายอื่นใดที่แตกต่างกันทั้ง ๓ ป้าย โดยการพลิกสลับกลับไปมาต่างช่วงเวลาภายในป้ายเดียวกันโดยอาศัยเครื่องจักรกล การคิดอัตราภาษีสำหรับป้ายโฆษณาดังกล่าวจึงเป็นไปตาม (๔) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งกำหนดให้คิดอัตราภาษีตามจำนวนข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพ หรือตามระยะเวลาที่ข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพปรากฏอยู่ในป้าย และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง หากยังไม่มีกฎกระทรวงให้คิดอัตราภาษีตามบัญชีอัตราภาษีป้าย ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ายังไม่มีกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวไว้ การคิดอัตราภาษีป้ายโฆษณาประเภทไตรวิชั่นจึงไม่สามารถคิดตามจำนวนข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพ หรือตามระยะเวลาที่ข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพปรากฏอยู่ในป้ายได้ การคิดอัตราภาษีจึงต้องคิดตามบัญชีอัตราภาษีป้ายเมื่อป้ายโฆษณาประเภทไตรวิชั่นติดตั้งอยู่บนโครงป้ายเดียวกัน และแต่ละป้ายจะแสดงหรือโฆษณาด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่แตกต่างกัน การคิดอัตราภาษีจึงให้คิดจากป้ายที่มีอัตราภาษีสูงสุดเพียงป้ายเดียว

ดังนั้น เพื่อให้การวินิจฉัยข้อหาหรือดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้อง กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือว่า การจัดเก็บภาษีป้ายโฆษณาประเภทไตรวิชั่นจะสามารถคิดอัตราภาษีตามจำนวนภาพที่ปรากฏในโครงป้ายเดียวกันตามบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือของ กระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) และผู้แทน

กรุงเทพมหานคร เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามคำชี้แจงของผู้แทน กรุงเทพมหานครว่า ในปัจจุบัน กรุงเทพมหานครได้จัดเก็บภาษีป้ายสำหรับป้ายโฆษณาประเภทไตรวิชั่นสำหรับป้ายที่มีอัตราภาษีสูงสุดเพียงป้ายเดียว โดยคิดอัตราภาษีตามบัญชีอัตราภาษีป้าย ซึ่งเป็นไปตามหนังสือศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร) เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บภาษีป้าย^๑ แต่โดยที่กรุงเทพมหานครยังมีความเห็นแตกต่างกันเป็น ๒ ฝ่าย กล่าวคือ ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นด้วยกับการจัดเก็บภาษีป้ายในปัจจุบัน ฝ่ายที่สอง เห็นว่า การจัดเก็บภาษีป้ายไตรวิชั่นเฉพาะป้ายที่มีอัตราภาษีสูงสุดเพียงป้ายเดียวโดยมิได้คำนึงถึงจำนวนป้าย ภาพ หรือข้อความที่ปรากฏ ถือเป็นการประเมินภาษีที่ไม่ครบถ้วน และขัดต่อแนวทางการ ปฏิบัติงานตามคู่มือปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กรณีป้ายที่ไม่ชัดเจนตามกฎหมาย ควรพิจารณาให้ได้ประโยชน์แก่ท้องถิ่น มิใช่ยกประโยชน์ให้กับเจ้าของป้าย ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงได้หารือปัญหานี้ต่อ กระทรวงมหาดไทย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ป้ายโฆษณา ประเภทไตรวิชั่นตามข้อหารือเป็นป้ายที่เกิดจากการนำวัสดุซึ่งมีสามด้าน โดยมีขนาดความกว้าง และความยาวของวัสดุตามความต้องการมาติดตั้งไว้บนโครงป้ายเดียวกัน โดยแต่ละด้านจะมี ส่วนของอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่แตกต่างกันไป และเมื่อนำมาเรียงประกอบกันแล้วก็จะ เป็นป้าย ที่แสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้า หรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ อันอยู่ในความหมายของนิยามคำว่า “ป้าย” ตาม มาตรา ๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ เจ้าของป้ายจึงมีหน้าที่ต้องเสียภาษีป้ายตามที่กำหนดใน มาตรา ๗^๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษี

^๑ หนังสือศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร) ที่ กท ๐๓๐๖/ ๒๓๕๗ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๓ ถึงผู้อำนวยการกองรายได้ สำนักการคลัง และผู้อำนวยการเขต (บันทึก ข้อความ)

^๒ มาตรา ๖ ในพระราชบัญญัตินี้

“ป้าย” หมายความว่า ป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อหรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าหรือ ประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ไม่ว่าจะได้แสดงหรือโฆษณาไว้ ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียนแกะสลัก จารึกหรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๗ ให้เจ้าของป้ายมีหน้าที่เสียภาษีป้ายโดยเสียเป็นรายปี ยกเว้นป้ายที่เริ่มติดตั้ง หรือแสดงในปีแรกให้เสียภาษีป้ายตั้งแต่วันเริ่มติดตั้งหรือแสดงจนถึงวันสิ้นปี และให้คิดภาษีป้ายเป็นรายงวด งวดละสามเดือนของปี โดยเริ่มเสียภาษีป้ายตั้งแต่วัดที่ติดตั้งป้ายจนถึงงวดสุดท้ายของปี ทั้งนี้ ตามอัตราที่ กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัตินี้

การคำนวณพื้นที่ภาษีป้าย ให้คำนวณตามบัญชีอัตราภาษีป้าย (๖) และ (๗) ท้าย พระราชบัญญัตินี้

ป้ายที่ติดตั้งบนอสังหาริมทรัพย์ของบุคคลอื่นและมีพื้นที่เกินสองตารางเมตรต้องมีชื่อและ ที่อยู่ของเจ้าของป้ายเป็นตัวอักษรไทยที่ชัดเจนที่มุมขวาด้านล่างของป้าย และให้ข้อความดังกล่าวได้รับยกเว้น ภาษีป้ายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ป้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยชำระเป็นรายปีหรือรายงวด แล้วแต่กรณี ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัตินี้

การที่ป้ายโฆษณาประเภทใดวิชั่นมีข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพที่เปลี่ยนเป็นข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพอื่นได้ โดยการพลิกสลับด้านแต่ละด้านไปมาโดยอาศัยเครื่องจักรกล เป็นกรณีตาม (๔)^๔ แห่งบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ ซึ่งกำหนดให้คิดอัตราภาษีตามจำนวนข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพ หรือคิดตามระยะเวลาที่ข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพปรากฏอยู่ในป้าย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ถ้ายังไม่ออกกฎกระทรวง ให้คิดอัตราภาษีตามบัญชีอัตราภาษีป้ายนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในปัจจุบันยังไม่มีกฎกระทรวงดังกล่าว การคิดอัตราภาษีป้ายจึงต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

สำหรับการคำนวณพื้นที่ป้ายนั้น โดยที่ (๖) (ก)^๕ แห่งบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ กำหนดให้คำนวณพื้นที่ของป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ โดยเอาส่วนที่

^๔ บัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

- | | |
|--|--|
| (๑) ป้ายที่มีอักษรไทยล้วน | ให้คิดอัตรา ๑๐ บาท
ต่อหาร้อยตารางเซนติเมตร |
| (๒) ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษร
ต่างประเทศและหรือปนกับภาพ
และหรือเครื่องหมายอื่น | ให้คิดอัตรา ๑๐๐ บาท
ต่อหาร้อยตารางเซนติเมตร |
| (๓) ป้ายดังต่อไปนี้ | ให้คิดอัตรา ๒๐๐ บาท
ต่อหาร้อยตารางเซนติเมตร |

- (ก) ป้ายที่ไม่มีอักษรไทย
ไม่ว่าจะมีภาพหรือเครื่องหมายใด ๆ หรือไม่
- (ข) ป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วน
หรือทั้งหมดอยู่ใต้หรือต่ำกว่า
อักษรต่างประเทศ

(๔) ป้ายตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ซึ่งมีข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพที่เคลื่อนที่ หรือเปลี่ยนเป็นข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพอื่นได้ โดยใช้เครื่องจักรกลหรือวิธีใด ๆ ให้คิดอัตราภาษีตามจำนวนข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพ หรือตามระยะเวลาที่ข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพปรากฏอยู่ในป้าย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ถ้ายังไม่ออกกฎกระทรวง ให้คิดอัตราภาษีตามบัญชีอัตราภาษีป้ายนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ บัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

ฯลฯ

ฯลฯ

(๖) พื้นที่ของป้ายไม่ว่าจะมีรูปร่างหรือลักษณะอย่างไร ให้คำนวณดังนี้

(ก) ถ้าเป็นป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ให้เอาส่วนกว้างที่สุดคูณด้วยส่วนยาวที่สุดของขอบเขตป้ายเป็นตารางเซนติเมตร

กว้างที่สุดคูณด้วยส่วนที่ยาวที่สุดของขอบเขตป้ายเป็นตารางเซนติเมตร ดังนั้น พื้นที่ของป้ายโฆษณาไตรวิชั่นจึงได้แก่ พื้นที่จากการคำนวณส่วนกว้างที่สุดของป้ายคูณด้วยส่วนยาวที่สุดของป้าย มิใช่คำนวณจากพื้นที่ทั้งสามด้านของป้าย แม้ป้ายจะแสดงข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพที่แตกต่างกันได้สามภาพ แต่ก็ปรากฏเพียงคราวละหนึ่งภาพโดยการพลิกสลับด้านแต่ละด้านไปมา ประกอบกับเป็นป้ายที่ตั้งอยู่บนโครงป้ายเดียว ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) จึงเห็นว่า การจัดเก็บภาษีป้ายโฆษณาประเภทไตรวิชั่นจึงต้องพิจารณาว่า ด้านใดของป้ายที่มีอัตราภาษีสูงสุด และจัดเก็บภาษีป้ายโดยคิดอัตราภาษีสูงสุดเพียงป้ายเดียว

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) เห็นสมควรตั้งเป็นข้อสังเกตด้วยว่า โดยที่บัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีป้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว เมื่อความใน (๔) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ กำหนดให้การคิดอัตราภาษีสำหรับป้ายที่มีข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพที่เคลื่อนที่ หรือเปลี่ยนเป็นข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพอื่นได้โดยเครื่องจักรกลหรือวิธีใด ๆ กระทำได้ ๒ ลักษณะ คือ ก) คิดตามจำนวนข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพ หรือ ข) คิดตามระยะเวลาที่ข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพปรากฏอยู่ในป้าย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงสมควรที่กระทรวงมหาดไทยจะได้ดำเนินการออกกฎกระทรวงเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๔๘

(ข) ถ้าเป็นป้ายที่ไม่มีขอบเขตกำหนดได้ ให้ถือว่าตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่อยู่ริมสุดเป็นขอบเขตสำหรับกำหนดส่วนกว้างที่สุดและยาวที่สุด แล้วคำนวณตาม (ก)

ฯลฯ

ฯลฯ